

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

I. Podstawa prawna

Przedmiotowy system oceniania został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943, z późn. zmianami)
2. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843 oraz z 2016. Poz.1278)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2017 poz.1651)

II. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

- 1) *Testy diagnostyczne*– terminy testów diagnostycznych ustalane są na początku roku szkolnego.
- 2) *Prace klasowe/ testy* - przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu (epoki literackiej) i zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem.
- 3) *Sprawdziany* – obejmują materiał z 3 ostatnich tematów lekcji, mogą trwać godzinę lekcyjną i są zapowiadane tydzień wcześniej.
- 4) *Kartkówki* - obejmują materiał z ostatniego tematu lekcji i nie muszą być wcześniej zapowiedziane.
- 5) *Prace domowe* - są obowiązkowe i wykonywane są w zeszytach ćwiczeń lub zeszytcie przedmiotowym.
- 6) *Wypowiedzi ustne* - zawsze obowiązuje znajomość pełnego materiału z omawianego bieżąco działu. W przypadku lekcji powtórzeniowych ucznia obowiązuje znajomość całego działu. Uczeń może zgłosić się sam do odpowiedzi.

8) *Aktywność na lekcji* - uczeń biorąc aktywny udział w lekcji uzyskuje „plusy”. Po uzyskaniu 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobry.

W przypadku niewykonywania pracy zadanej na lekcji lub rażących braków w wiadomościach, które uniemożliwiają pracę na lekcji uczeń otrzymuje „minus”. Otrzymanie 5 minusów równa się ocenie niedostatecznej.

9) *Prace dodatkowe*. Nauczyciel może zlecić uczniowi wykonanie pracy dodatkowej w różnorodnych formach: wykonanie pomocy naukowych do pracowni, wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, plakatu, projekt itp. Uczeń może zgłosić się sam do wykonania pracy dodatkowej.

10) *Udział w konkursach, olimpiadach* - oceniany w zależności od uzyskanych wyników.

III. Kryteria oceniania

Progi procentowe przy ocenianiu prac klasowych i sprawdzianów dla ocen wystawianych od 15 września 2017 r.

0-39% 1

40-44% 2-

45-49% 2

50-54% 2+

55-59% 3-

60-65% 3

66-70% 3+

71-75% 4-

76-80% 4

81-85% 4+

86-90% 5-

***91-94% 5**

95-98% 5+

99-100% 6

* Przy kartkówkach stosujemy próg- od 91% - 100% - 5. (nie ma oceny celującej).

Nauczyciel stawia ocenę śródroczną/roczną uwzględniając następujące przedziały średniej ocen bieżących:

1,75 – 2,6 - dopuszczający

2,61 – 3,6 - dostateczny

3,61 – 4,49 - dobry

od 4,5 - 5,0– bardzo dobry

powyżej 5,0 - celujący*

*Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który uzyskał średnią ważoną powyżej 5,0 i spełnił przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- uzyskiwał oceny celujące z prac pisemnych,
- wykazał się osiągnięciami w konkursach przedmiotowych i olimpiadach,
- systematycznie wykonywał zadania wykraczające poza podstawę programową.

Dla poszczególnych ocen cząstkowych przyjmuje się następującą wagę :

Forma sprawdzająca:	Waga:	Kolor :
praca klasowa	3	red
test diagnostyczny	3	limegreen
próbna matura ustna	3	lawngreen
sprawdzian	2	silver
odpowiedź ustna	2	khaki
sprawność językowa	2	beige
kartkówka	1	lavender
praca domowa	1	darkorange
aktywność	1	lightpink
inne (w zależności od wkładu pracy ucznia)	1 2	mediumorchid blue

	3	lightskyblue
frekwencja na lekcji wf	3	darkseagreen
zaangażowanie na lekcji wf	2	tan
zaliczenie ćwiczenia	1	gold

1. Wymagania na poszczególne oceny

Uczeń na ocenę dopuszczającą:

- rozumie poznawczą (symboliczną) i generatywną funkcję kodu językowego (języka naturalnego);
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozpoznaje akty mowy i ich intencje;
- tworzy teksty z zaplanowanymi funkcjami tekstu i intencjami nadawcy oraz ze świadomością podstawowych kryteriów udanej wypowiedzi; – umie uczestniczyć w dyskusji, wypowiadać się na różne tematy;
- czyta ze zrozumieniem tekst i interpretuje go;
- czyta głośno z podziałem na role, interpretuje głosowo teksty własne i cudze;
- umie redagować teksty własne i cudze;
- umie aktywnie słuchać wykładu (z empatią, sprzeciwem itp.);
 - rozpoznaje przybliżony czas powstania tekstu kultury na podstawie obrazu kultury materialnej, obyczaju, konwencji, stylu i języka;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej.

Uczeń na ocenę dostateczną – jak wyżej, a ponadto:

- wskazuje znaki ikoniczne i symboliczne, rozumie ich funkcję w przekazach multimedialnych i różnych tekstach kultury, posługuje się kodami językowymi i niejęzykowymi (potrafi kodować i dekodować, np. plakat, ilustrację, reklamę);

- posługuje się etykietą językową, zwrotami adresatywnymi, kodem kulturowym odpowiednio do wymagań aktu mowy;
- posługuje się podstawową wiedzą o systemie języka oraz podstawową terminologią językoznawczą i teoretycznoliteracką w analizie i interpretacji tekstów kultury;
- rozumie podstawowe funkcje retoryki i potrafi je wykorzystać w pisanych i wygłaszanych przez siebie tekstach; – swobodnie wypowiada się w różnych gatunkach odmiany mówionej i pisanej języka, przynależnych różnym stylom funkcjonalnym: notatka, streszczenie, rozprawka, dialog, głos w dyskusji, referat, list motywacyjny, analiza i interpretacja tekstu literatury pięknej;
- spostrzega w tekście dialektyzmy, archaizmy; indywidualne cechy tekstu;
- zbiera materiały do wypowiedzi ustnej i pisemnej; korzysta z różnych źródeł informacji (od katalogu bibliotecznego po strony WWW);
- uczestniczy w życiu kulturalnym, ma świadomość najważniejszych wydarzeń kulturalnych swego czasu;
- potrafi interpretować i porównywać różne dzieła sztuki; – ma świadomość różnorodności stylistycznej wypowiedzi;
- stosuje zabiegi perswazyjne wraz z rozpoznawaniem ich wartości;
- rozumie pojęcie procesu historycznoliterackiego;
- zna treść i problematykę omawianych w szkole tekstów kultury.

Uczeń na ocenę dobrą – jak wyżej, a ponadto:

- redaguje teksty ze świadomością perlokucyjnego aspektu wypowiedzi;
- rozumie funkcje języka narodowego: jednoczącą, separującą, prestiżową, ramy odniesienia; potrafi je odnieść do faktów historycznych i współczesnych w życiu narodu;
- świadomie posługuje się stylem i stylizacją;
- posługuje się poprawnym językiem o bogatym słownictwie;

- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym: czyta prasę, teksty spoza kanonu, świadomie ogląda filmy;
- odróżnia spontaniczne i osobiste przeżycia literackie od ponadindywidualnych, utrwalonych w tradycji i krytyce kodów odbioru;
- rozumie teksty o różnym stopniu komplikacji; odbiera ich znaczenie metaforyczne, rozpoznaje aluzje literackie, znaki biblijne, antyczne i inne znaki kulturowe;
- korzysta z różnorodnych technik samokształceniowych;
- zna materiał nauczania przeznaczony dla danej klasy, umie powiązać go z wiedzą z innych przedmiotów.

Uczeń na ocenę bardzo dobrą – jak wyżej, a ponadto:

- ma świadomość wspólnoty europejskiego dziedzictwa kulturowego (wartości, archetypy i toposy) z jednej strony, z drugiej strony rozumie odrębność kulturową poszczególnych narodów (na przykładzie m.in. polskich stereotypów językowych i kulturowych);
- swobodnie wypowiada się w różnych gatunkach: esej szkolny, felieton, manifest, pamflet. Przestrzega reguł gatunkowych lub świadomie je łamie;
- dostrzega odmienności i wartości charakterystyczne dla różnych epok, cechy języka i stylu;
 - odnajduje intertekstualne powiązania w interpretowanych dziełach;
- omawiając teksty kultury, wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów, odwołuje się do filozofii i historii sztuki.

Uczeń na ocenę celującą – jak wyżej, a ponadto:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w sposób zwracający uwagę nauczyciela/klasy oraz
 - na przykład – bierze udział w konkursach (np. Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego), podejmuje próby pisarskie związane z doskonaleniem stylu indywidualnego, zajmuje się intensywnym samokształceniem.

Ocena końcowa w klasach III-ich

Uczniowie klas III, którzy przystępują do egzaminu maturalnego, są zobowiązani do zaliczenia z każdego zadeklarowanego przedmiotu materiału klasy III na min. 40% oraz w 70% materiału powtórzeniowego z całej podstawy programowej IV etapu edukacyjnego.

2. Prawa i obowiązki nauczyciela i ucznia na lekcji języka polskiego

- 1) Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o :
 - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej (zgodnie z zapisem w Wewnętrznych Zasadach Oceniania w Statucie Szkoły)
- 2) Uczeń zobowiązany jest mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz inne materiały wymagane przez nauczyciela (ich brak zgłasza nauczycielowi przed lekcją).
- 3) Prace klasowe, sprawdziany, zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe co oznacza, że obecność na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności jest obowiązkowa.
- 4) Uczeń nieobecny na teście lub pracy klasowej ma obowiązek napisania w/w prac w innym terminie.
 - a) Jeżeli nieobecność trwa do 3 dni zaliczenie odbywa się w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły.
 - b) W przypadku nieobecności powyżej 3 dni termin zaliczenia ustalany jest w porozumieniu z nauczycielem.
 - c) Uczeń reprezentujący szkołę na zawodach sportowych, konkursach lub olimpiadach zalicza materiał w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - d) W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej podwyższa się kryteria oceniania o 10%
- 5) Nieobecność ucznia w trakcie sprawdzianu nauczyciel odnotowuje w dzienniku elektronicznym zapisem „0”
- 6) Uczeń ma prawo poprawić ocenę otrzymaną z zapowiedzianych sprawdzianów pisemnych w terminie do 2 tygodni od oddania sprawdzianu. Przy ustalaniu oceny

śródrocznej i rocznej bierze się pod uwagę zarówno ocenę poprawianą, jak i tę uzyskaną w wyniku poprawy.

- 7) Dla wszystkich uczniów piszących pierwszy raz lub poprawiających pracę klasową ustala się jeden termin pisania pracy.
- 8) Jeżeli uczeń podczas pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności korzysta z niedozwolonych form pomocy (ściągi, podpowiedzi, telefon, dyktafon i inne odtwarzacze audio-video), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawienia, w komentarzu oceny nauczyciel wpisuje: praca niesamodzielna.
- 9) Każda planowana pisemna kontrola wiadomości (poza kartkówką) jest zapowiadana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, praca klasowa/ test z całego działu lub test diagnostyczny dwa tygodnie wcześniej), a informacja o nich zapisana w dzienniku lekcyjnym.
- 10) Za brak lub odpisywanie zadań domowych oraz oddanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 11) Z przyczyn losowych (usprawiedliwionych) uczeń może być nieprzygotowany do lekcji, nieprzygotowanie do zajęć musi zgłosić nauczycielowi przed lekcją. Nieprzygotowanie nie dotyczy prac klasowych oraz zapowiedzianych sprawdzianów.
- 12) Dwa razy w półroczu uczeń może być nieprzygotowany do lekcji z przyczyn nieusprawiedliwionych. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed lekcją i zostanie ono odnotowane w dzienniku.
- 13) Nauczyciel respektuje zwyczaje „szczęśliwy numer” i „dzika karta”, nie oceniając wypowiedzi ustnych ucznia i przygotowania do lekcji, jednak uczeń musi być przygotowany do lekcji w zakresie podstawowym: zobowiązany jest zawsze posiadać zeszyt i podręcznik. „Szczęśliwy numer” i „dzika karta” nie zwalniają od pisania lub oddania do sprawdzenia zapowiedzianych wcześniej prac lub sprawdzianów.
- 14) Nie ocenia się ucznia w bardzo trudnej sytuacji losowej, po wcześniejszym uzgodnieniu z wychowawcą i rodzicem/prawnym opiekunem ucznia lub samym uczniem.
- 15) Uczeń nieobecny na zajęciach zobowiązany jest do samodzielnego uzupełnienia zaległości z lekcji na lekcję. Nauczyciel zawsze służy radą i pomocą oraz może sprawdzić w uzgodnionym terminie stan wiadomości.
- 16) Jeżeli frekwencja ucznia na lekcjach nie przekracza 50% i nauczyciel nie ma podstaw do wystawienia oceny śródrocznej/rocznej, wówczas uczeń nie może być klasyfikowany z przedmiotu. Za zgodą rady pedagogicznej uczeń przystępuje do egzaminu klasyfikacyjnego.

- 17) Ocenę półroczną i roczną ustala się na podstawie wszystkich ocen bieżących z uwzględnieniem ich wagi.
- 18) Aby uzyskać ocenę wyższą niż niedostateczna z przedmiotu uczeń musi uzyskać ocenę pozytywną z większości prac klasowych.
- 19) Nauczyciel ma prawo w podwyższyć lub obniżyć ocenę roczną, niezależnie od średniej ważonej wskazanej przez dziennik elektroniczny.
- 20) Oceny (śródroczne i roczne) wystawione przez nauczyciela na podstawie wcześniej opracowanych kryteriów są jawne i na prośbę ucznia lub rodziców/opiekunów nauczyciel uzasadnia swoją decyzję.

VI. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Praca z uczniem zdolnym, czyli takim, który przejawia wysoki poziom zdolności ogólnych i specjalnych z przedmiotu polegać będzie, z jednej strony na przystosowaniu metod i form nauczania do możliwości intelektualnych ucznia, z drugiej zaś na motywowaniu go do większego wysiłku intelektualnego poprzez udział w konkursach i olimpiadach. W pracy z uczniem zdolnym nauczyciel będzie :

- wskazywał dodatkowe źródła wiedzy,
- wprowadzał metody projektu skłaniającej ucznia do samodzielnych poszukiwań,
- skłaniał ucznia do wykorzystania technologii informacyjnych jako źródła wiedzy i formy pracy,
- skłaniał ucznia do twórczego rozwiązywania problemów,
- motywował do udziału w konkursach i olimpiadach,
- powierzał uczniom zadania wykraczające poza standardy szkolne (np. samodzielne prowadzenie części lub całości zajęć lekcyjnych).

Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (posiadających orzeczenie lub opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej) oznaczać będzie dostosowanie form, metod pracy i środków dydaktycznych do niepełnosprawności lub innych przyczyn trudności w uczeniu się w następujący sposób:

1. Nauczyciel zapewni uczniowi miejsce blisko siebie, aby wspomagać ucznia w czasie lekcji.

2. Nauczyciel będzie prowadzić częste kontrole zeszytu w celu korekty błędów i uniknięcia utrwalania złych nawyków.
3. Prace pisemne oceniane będą w szczególności za wartość merytoryczną, błędy ortograficzne nie zmieniające znaczenia słowa nie będą brane pod uwagę.
4. Uczeń nie musi pisać na tablicy lub czytać głośno na forum klasy w celu uniknięcia efektu spotęgowania stresu.
5. Może być ograniczona ilość materiału do jednorazowego nauczenia się na pamięć.
6. Uczeń może być zwolniony z ustnych odpowiedzi, jeśli jest to powód zdenerwowania.
7. Podczas odpowiedzi ustnej nauczyciel cierpliwie wspomagał będzie wypowiedź ucznia pytaniami pomocniczymi i sugestiami.
8. Nauczyciel powinien wzmocniać wiarę ucznia we własne siły podkreślając każdy najdrobniejszy sukces.
9. Uczeń z dysleksją rozwojową ma prawo do wybrania formy odpowiedzi: ustnej lub pisemnej.
10. Uczeń ma prawo do wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu.
11. Uczniowie, którzy posiadają orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o dostosowaniu wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. Nauczyciel uczący jest zobowiązany zapoznać się z zaleceniami poradni dotyczącymi sposobów sprawdzania znajomości opanowania materiału dla poszczególnych uczniów oraz na ich podstawie zmodyfikować kryteria oceniania dla danego ucznia, a następnie zapoznać ucznia i jego rodziców z kryteriami oceniania mającymi zastosowanie w jego indywidualnym przypadku.
12. Zasady oceniania uczniów ze stwierdzoną dysleksją, dysgrafią i dysortografią w pracach pisemnych z języka polskiego:
 - 1) W wypracowaniu z języka polskiego autorstwa ucznia, u którego stwierdzono dysleksję i dysortografię, **nie należy uwzględniać w ocenie następujących błędów:**
 - a) zmienionej kolejności liter w wyrazach,
 - b) wstawionych dodatkowych liter w wyrazie, opuszczonych lub przestawionych liter,
 - c) opuszczonego początku lub końca wyrazu,
 - d) występowania w wyrazach głosek dźwięcznych zamiast bezdźwięcznych i odwrotnie,
 - e) mylenia głosek *i* i *j*, głosek nosowych z końcówką fleksyjną, np.: *ę* – *em*, *ą* – *om*,
 - f) mylenia przedrostków z zaimkami, np.: *pode szły*; błędnego zapisywania przyimków z rzeczownikami i przysłówkami, np.: *wklasie*, *zachwilę*, *napewno*,

- g) niewłaściwego zapisu spółgłosek miękkich, np.: *rosinie* zamiast *rośnie*, *skosiny* zamiast *skośny*,
 - h) pisowni niezgodnej z zasadami ortografii (od uczniów wymaga się dobrej znajomości zasad ortografii, co powoduje nadmiernie do nich zaufanie i schematyczne ich stosowanie, np.: *startóje* bo *startować*, błędnej pisowni wyrazów, którymi nie rządzą zasady ortograficzne (których pisownię trzeba zapamiętać),
 - i) błędnego stosowania lub niestosowania znaków interpunkcyjnych.
- 2) Uczeń, u którego stwierdzono dysgrafię ma prawo pisać bardzo wolno i stawiać niekształtne litery, pisać mało czytelnie i poza liniami.
- 3) Wszystkie inne uchybienia w pracy nie są uzasadnione wymienionymi dysfunkcjami.

Opracowanie:

Jolanta Antczak

Małgorzata Czotyrbok

Emilia Lipiec- Kuzańska